

VZOROVÉ ŘEŠENÍ

U1 ① uspořádat bázi $|S_z^{(1)} S_z^{(2)}\rangle \rightarrow \{|++\rangle, |+-\rangle, |-+\rangle, |--\rangle\}$

platí: $S_z |++\rangle = \hbar |++\rangle$ $S_z |--\rangle = -\hbar |--\rangle$ $S_z |+-\rangle = S_z |-+\rangle = 0$
 $P |++\rangle = |++\rangle$ $P |--\rangle = |--\rangle$ $P |+-\rangle = |-+\rangle$ $P |-+\rangle = |+-\rangle$

tj; $S = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$ $P = \begin{pmatrix} 1 & & & \\ & & 1 & \\ & & & \\ & & & 1 \end{pmatrix}$ $[P, S] = 0$ lze ověřit a) nebo maticově

Lze též psát obecně, např. $SP |S_1 S_2\rangle = S |S_2 S_1\rangle = \hbar (S_1 + S_2) |S_2 S_1\rangle$

② Společná báze $|++\rangle = |S=\hbar, P=1\rangle$ a $|--\rangle = |S=-\hbar, P=1\rangle$

už jsou vl. vektory

v podprostoru $S=0$ nutno diagonalizovat $P = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ nebo

rovinnou nahlednou: $|SP\rangle : |01\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} (|+-\rangle + |-+\rangle)$

$|0-1\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} (|+-\rangle - |-+\rangle)$

Rozsebrat 3 způsob.

U2 a) $|\psi\rangle = |+\rangle \otimes \frac{1}{\sqrt{2}} (|+\rangle + |-\rangle) = \frac{1}{\sqrt{2}} (|++\rangle + |+-\rangle) = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$

vl. v. $S_z^{(2)}$ $\begin{cases} +\frac{\hbar}{2} : |++\rangle, |-+\rangle \\ -\frac{\hbar}{2} : |+-\rangle, |--\rangle \end{cases}$ $P_+ = |++\rangle\langle++| + |-+\rangle\langle-+|$ $|\psi\rangle \rightarrow P|\psi\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} |++\rangle$
 $P_- = |+-\rangle\langle+-| + |--\rangle\langle--|$ $\equiv |\psi'\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} |+-\rangle$

$\mu = \|\psi'\| = \sqrt{\frac{1}{2}}$

alternativa: uvědomit si

$P_+ = I \otimes |+\rangle\langle+|$

$|\psi\rangle \rightarrow |+\rangle \otimes |+\rangle$ $\mu = \frac{1}{2}$

$P_- = I \otimes |-\rangle\langle-|$

$|\psi\rangle \rightarrow |+\rangle \otimes |-\rangle$ $\mu = \frac{1}{2}$

b) měření $S_x^{(1)}$ pak teprve $S_z^{(1)}$

výsledek 1. měření:

$\mu = \frac{1}{2} \dots S_x = \frac{\hbar}{2} \rightarrow$ stav $|\psi'\rangle = \frac{1}{2} (|+\rangle + |-\rangle) \otimes (|+\rangle + |-\rangle)$

$S_x = -\frac{\hbar}{2}$ $|\psi'\rangle = \frac{1}{2} (|+\rangle - |-\rangle) \otimes (|+\rangle + |-\rangle)$

$\rightarrow$ výsledek 2. měření $\mu_+ = \mu_- = \frac{1}{2} \rightarrow$ nevlihvárno

alternativa: maticově .. uvědomit si .. matice $\hat{A} \otimes \hat{B}$

tj; $P_{x:+} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \otimes I = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \frac{1}{2}$ $P_{x:-} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ -1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & -1 \end{pmatrix} \cdot \frac{1}{2}$

3. způsob

	++	+-	-+	--
++	$a_{++} \hat{B}$	$a_{+-} \hat{B}$		
+-			$a_{-+} \hat{B}$	$a_{--} \hat{B}$

tj 1. měření $|\psi'\rangle = P_{x:+} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \frac{1}{2\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ $\|\psi'\|^2 = \frac{1}{2}$

2. měření

$P_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ nebo $\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ $\|\psi'\|^2 = \frac{1}{2}$

$P_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ nebo $\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

13) $|\psi\rangle = (2|++\rangle + |+-\rangle + |-+\rangle)$ normování $\rightarrow \psi = \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

projektory pro měření $S_x^{(1)}$: $P_{x+} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ $P_{x-} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

$S_z^{(2)}$: $P_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ $P_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

a) měř $S_z^{(2)}$

$\oplus$ $P_+ |\psi\rangle = \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ $\|\psi'\|^2 = \frac{5}{6} = p_+$

$\ominus$ $P_- |\psi\rangle = \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ $p_- = \frac{1}{6}$

b) dvojitá měření

$S_x^{(1)}$ $\oplus$ $P_{x+} |\psi\rangle = \frac{1}{2} \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}$ normování $p_+ = \frac{20}{24} = \frac{5}{6}$ $|\psi'\rangle = \frac{1}{\sqrt{15}} \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}$

$S_z^{(2)}$ $\oplus$ $P_+ |\psi'\rangle = \frac{1}{\sqrt{15}} \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \\ 3 \\ 0 \end{pmatrix}$ $\bar{p}_+ = \frac{9}{10}$ $\bar{p}_- = \frac{1}{10}$

$S_z^{(2)}$ $\ominus$ $P_- |\psi'\rangle = \frac{1}{\sqrt{15}} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

$S_x^{(1)}$ $\ominus$ $P_{x-} |\psi\rangle = \frac{1}{2} \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix}$ normování $p_- = \frac{1}{6}$ $|\psi'\rangle = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix}$

$S_z^{(2)}$ $\oplus$ $P_+ |\psi'\rangle = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$ $\bar{p}_+ = \frac{1}{2}$

$S_z^{(2)}$ $\ominus$ $P_- |\psi'\rangle = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}$ $\bar{p}_- = \frac{1}{2}$

závěr: - výsledek 2. měření závisí na výsled. 1. měření

- když se nepodívám ... podmíněná p-st: $P_+ = p_+ \cdot \bar{p}_+ + p_- \cdot \bar{p}_+ = \frac{5}{6} \cdot \frac{9}{10} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{2} = \frac{5}{6}$

$P_- = p_+ \cdot \bar{p}_- + p_- \cdot \bar{p}_- = \frac{5}{6} \cdot \frac{1}{10} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{6}$

$\rightarrow$ stejný výsl. jako bez 1. měření

• projektorově (2. způsob) $\rightarrow$ rozmyslet příští rok